

การปฏิรูปประเทศ กับการสร้างสุขภาพดี

ความเจ็บไข้ได้ป่วย ๘๐-๙๐% ที่ประชาชนเป็นกันอยู่ขณะนี้ไม่จำเป็นต้องเป็น ถ้าเราสนใจสร้างสุขภาพดีให้เต็มที่

แต่ความสนใจของประเทศไปอยู่ที่สุขภาพเสียเสียมากกว่า

คือ ปลอ่ยให้มีการเจ็บป่วยแล้วไปรับบริการที่โรงพยาบาล จนโรงพยาบาลแน่นไปหมด ขยายเท่าไรก็ไม่พอ

แพทย์ พยาบาลทำงานหนักเกิน และไม่มีเวลาตรวจให้ละเอียด มีเรื่องกระทบกระทั่งกับญาติผู้ป่วยงบประมาณของโรงพยาบาลไม่พอใช้ ที่คุณตุนตองไปวิ่งจากเบตง (ยะลา) ถึงแม่สาย (เชียงราย) เพื่อระดมเงินบริจาคช่วยโรงพยาบาลก็เพราะเหตุนี้

การปฏิรูประบบสุขภาพที่สำคัญ คือ พลิกจากการตั้งรับเป็นรุก

ตั้งรับ คือ ตั้งรับสุขภาพเสีย ซึ่งนำความลำบากและสูญเสียดังกล่าวข้างต้น

รุก คือ รุกสร้างสุขภาพดี โดยทำทุกวิถีที่จะสร้างเสริมสุขภาพดี ให้ประชาชนมีสุขภาพดีไม่เจ็บป่วยล้มตายโดยไม่จำเป็น ที่เรียกว่า สร้างนำซ่อม

ในการนี้ได้มีการสร้าง สสส. ขึ้นมาเป็นเครื่องมือ (สสส. = สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ) โดยที่ปัจจัยที่กำหนดสุขภาพดีกว่า ๘๐%อยู่นอกแวดวงที่เรียกว่าการสาธารณสุข

เช่น อยู่ที่เศรษฐกิจ การบริหารจัดการความเหลื่อมล้ำ การศึกษา สิ่งแวดล้อม ศาสนา และการพัฒนาจิตใจ การสื่อสารสาธารณะที่ดี นโยบายสาธารณะที่ดี ชุมชนเข้มแข็ง ฯลฯ

จนมีคำกล่าวว่า “สุขภาพคือทั้งหมด” (Health is the whole)

สสส. จึงไปสนับสนุนกิจกรรมอย่างหลากหลาย ซึ่งผู้ที่ไม่เข้าใจว่า “สุขภาพคือทั้งหมด” คิดว่าไปทำสิ่งที่ไม่ใช่หน้าที่

ในปี ๒๕๕๒-๕๓ สสส. ได้จัดประชุมระดมความคิดเรื่อง “ปฏิรูปประเทศไทย” เดือนละครั้งอยู่ปีครึ่ง ก่อนที่รัฐบาลจะประกาศเป็นนโยบาย ซึ่งกระแสปฏิรูปได้ขึ้นสูงมาในปัจจุบัน จนไปปรากฏในรัฐธรรมนูญ

และรัฐบาลได้ตั้งคณะกรรมการปฏิรูปด้านต่าง ๆ ขึ้นมากกว่า ๑๐ คณะ

ถ้างานปฏิรูปทั้งหมดสัมฤทธิ์ผล ก็จะมีผลต่อการสร้างสุขภาพดี

เพราะสุขภาพคือทั้งหมดดังกล่าวข้างต้น

ประเวศ วะสี